

Ainavu ekoloģiskais plāns (ainavu telpas struktūras elementi)

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.15.							
1. Ainavas attīstības mērķis	Priežu mežu ainava purvu malās ar lielu vecu mežaudžu īpatsvaru un mistrotu mežu plankumiem.							
2. Pašreizējā ainavas struktūra (zemes izmantošana, matricas un plankumi, ekotonu raksturojums, mežaudžu sastāvs un struktūr0	Pašreizējā ainavas struktūra: Homogēna mežu ainava ar purvu, purvainu mežu un lauksaimniecības zemju plankumiem.							
	Teritorijas platība: 5075,8 ha							
	Zemes izmantošanas veids:							
	– Mežu zemes: 4326,4 ha [satelītkarte], 4098,2 ha [mežaudžu datu bāze],							
	– Izcirtumi: 30,7 ha [mežaudžu datu bāze],							
	– Purvi: 70,4 ha,							
	– Lauks. izm. zemes: 644,7 ha,							
	– Ūdenstilpes: 8,9 ha.							
	Mežaudžu raksturojums (%):							
	SUGA	Kopā:	0-20	21-40	41-60	61-80	80-100	>100
P	70,7	8,5	3,6	9,9	15,6	16,6	16,4	
E	18,8	3,9	6,8	2,8	2,1	2,5	0,6	
B	8,8	1,9	0,8	1,1	2,7	2,0	0,2	
M	0,9	0,0	0,1	0,1	0,6	0,1	0,0	
A	0,7	0,1	0,0	0,1	0,3	0,2	0,0	
Ba	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	
Platlapji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums (sugas, biotopi, ekosistēmas)	Teritorijas piemērotība indikatorsugām: Visa teritorija ietilpst vilka kodolzonā; Visa teritorija ietilpst lūša kodolzonā; 918 ha teritorijas ietilpst medņa kodolzonā;							

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.15.
	12 ha teritorijas ietilpst dzeņu kodolzonā; 1173 ha teritorijas aizņem melnajam stārķim piemērotas mežaudzes; 153 ha teritorijas aizņem melnajai dzilnai piemērotas mežaudzes; 278 ha teritorijas aizņem baltmugurdzenim piemērotas mežaudzes.
4. Pašreizējās ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības	<p>Teritorijas estētiskais novērtējums: Teritorijai nepiemīt augsta estētiskā vērtība</p> <p>Teritorijas kultūrvēsturiskais novērtējums: Teritorijai nepiemīt augsta kultūrvēsturiskā vērtība.</p>
5. Vispārējās tendences ainavas struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori	<p>Ainavas struktūras attīstības tendences: Paredzams, ka notiks teritorijas ainavas homogenizācija – poligonā ietilpstošie nelielo lauksaimniecības zemju fragmenti apmežosies. Visticamāk, ka lauksaimniecībā izmantojamo zemju plankumi saglabāsies tikai ap poligonā esošajām viensētām, līdz brīdim, kamēr tās pastāvēs. Teritoriju klāj vidēji blīvs ceļu tīkls, kas nodrošina meža teritoriju pieejamību. Mežu matricas fragmentāciju ievērojami var palielināt iespējamā mežsaimnieciskā darbība.</p> <p>Mežu attīstības tendences: Mežu platība, kurai ir sasniegts vai turpmākajos 15 gados tiks sasniegts ciršanas vecums (iespējama meža izciršana) – 1599 ha. Iespējamās mežsaimnieciskā darbībā būtiski var ietekmēt mežu ainavas kvalitāti samazinot veco, bioloģiski nozīmīgo mežu plankumus. Ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas palielināsies veco un pāraugušo priežu mežu īpatsvars. Pakāpeniski samazināsies egļu tīraudžu īpatsvars, tās nomainīs mistrotas egles – šaurlapju audzes.</p>
6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru	<p>Patreizējais aizsardzības režīms: Mikroliegumu platība: 77,2 ha (1,5%), ĪADT platība: 0 ha, Ainavu aizsardzības zonas platība: 5075,8 ha (100%).</p> <p>Aizsardzības režīma ietekme uz ainavu struktūru:</p>

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.15.
	<p>Esošais aizsardzības režīms nodrošina mežu ainavas saglabāšanos, tomēr ir/var būt nepietiekams atsevišķu ainavas elementu aizsardzībai. Esošais aizsardzības režīms neaizsargā vecos priežu mežus no saimnieciskās darbības ietekmes. Intensīva saimnieciskās darbības rezultātā var tikt samazināts bioloģiski vērtīgo ainas plankumu īpatsvars un ainavas vērtība kopumā.</p>
<p>7. Vēlamā ainavu struktūras un tās elementu attīstība</p>	<p>Mežu ainava, kur saimniekošana notiek, maksimāli imitējot dabisko procesu norisi; var veidot mikrofragmentāciju (dažu koku lieluma lauces un mazi klajumi), bet nedrīkst veidoties lielas izcirtumu un jaunaudžu vienlaidu platības. Nozīmīgā platībā saimnieciska iejaukšanās nenotiek un audzes tiek apsaimniekotas galvenokārt ar mērķi nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos. Mežā liels daudzumu sausokņu, visās mežaudzēs jāpalielina lielu dimensiju koku daudzums.</p>
<p>8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai, t.sk. konkrētas rīcības (īstermiņa, ilgtermiņa) vēlamā mērķa sasniegšanai</p>	<p>Visā poligona teritorijā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vismaz 20% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 10% (prioritāte priežu audzēm purva tuvumā un slapjām bērzu audzēm) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām). 2. Izstrādātajās audzēs saglabājams lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (priedes, ozoli, u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi). 3. Sagatavojot augsni sausieņu meža (uz smilts augsnēm) cirsmas apmežošanai nav vēlams pielietot mehāniskas augsnes apstrādes metodes, bet gan kontrolētu zemsedzes dedzināšanu un meža materiāla atlikumu (zaru, krūmu) dedzināšana vairākās nelielās kaudzēs. 4. Stādītās egļu audzes (līdz 60 g. vecumam) pēc iespējas dabiskojamas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piejaukumam, vai aizstājamas ar lapu koku un jauktām audzēm. <p>Dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zonā:</p>

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.15.
	<p>5. Pieļaujami tikai biotehniskie pasākumi, kas nodrošina vai palielina teritorijas bioloģisko daudzveidību.</p> <p>Dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zonā:</p> <p>6. Vecu priežu audžu (150+) un tādu audžu, kur šādas priedes ir sastāvā, īpatsvaram jāsasniedz vismaz 10% no meža kopējās platības.</p> <p>7. Jāsaglabā bioloģiski vecās, jauktās egļu-apšu un apšu-egļu audzes, kurās ir arī otrā stāva egles. Jāveicina šādu audžu veidošanās- mežā jābūt pārstāvētām visu vecuma klašu jauktajām egļu-apšu un apšu-egļu audzēm.</p> <p>8. Saimniekojot jāpalielina cirtmetu pārsniegušu apšu, melnalkšņu un bērzu audžu īpatsvars (vismaz 4-5% no meža platības, tajā skaitā apšu audzes vismaz 1%).</p> <p>9. Medņu riestošanai piemērotās priežu audzēs, kur paredzēta saimniekošana, meža ciršana jāveic tā, lai tās kopējais iespaids (ciršana, izvešana, atjaunošana un kopšana) traucējumu ziņā būtu vismazākais. Jāizvairās no jebkādas darbības no 1. marta līdz 31. jūlijam.</p> <p>10. Cirsmu rezultātā nedrīkst veidoties klajumi, kuru platums jebkurā virzienā ir lielāks par 100 metriem.</p> <p>11. Strādājot maksimāli jāaglabā zemes stāva struktūrelementi – izgāztu koku saknes, resnas kritālas u.tml., kā arī jācenšas cirsmu malas neveidot taisnas.</p> <p>12. Tur, kur kailciršu pielietošanai nav alternatīvas, atstājami vismaz 20 koki uz ha, no tiem veidojot grupas.</p> <p>13. Nav pieļaujama jaunu ceļu būve un hidroloģiskā režīma maiņa, rokot grāvjus gar jau esošiem ceļiem.</p> <p>14. Nav pieļaujama nekāda sauso koku (īpaši vecu, dobumainu priežu) izciršana, pēc iespējas saglabājami arī visi bērzu stumbeņi.</p>
9. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai	Saglabāt esošo teritorijas zonējumu ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas. Vēlama esošo mikroliegumu robežu pārskatīšana un/vai jaunu mikroliegumu veidošana.